

KUUS TUNDI TALLINNAS

SERGEI STADNIKOV

„6 TUNDI“. Idee, režii ja montaaž: **Rein Kotov**. Operaatorid: **Rein Kotov, Joaquin Sendino, Meelis Veeremets**. Püstolreporter: **Tanel Toom**. Helioperaator: **Tanel Toomsalu**. Helirežissöör: **Ivo Felt**. Tootmisassistent: **Hele Lilleorg**. Toimetaja: **Piret Tibbo-Hudgins**. Produtsent: **Kätlin Jensen-Tiigi**. Beta SP, 27 min, värviline. ETV tellimusel Allfilm, 2005.

Eesti ühe parema kinooperaatori ja dokumentalisti **Rein Kotovi** lühike dokumentaalfilm „6 tundi“ suvekuisest välituriste täis Tallinnast kajastab just

oma kokkusurutuses seda pealiskaudsuse atmosfääri. Tõepoolest, mida on võimalik ühele tavaliselt lootusetult-totaalselt ignorantsele külalisele nii lühikese ajaga meie hansalinnas kõige iseloomulikumat näidata? Teisalt oli tõesti huvitav jälgida vastuvõtjate tülpinud-rutiinset ettevalmistust hiigelsuure kruisilaeva reisijate järjekordseks vastuvõtuks ning sellele järgnevat pealiskaudset ingliskeelset linnaekskursiooni.

Maaleminek algab sadamas hirmus vara – kell seitse hommikul! Tervitajate seast tõuseb esile reibastest pensionäri-

„6 tundi“, 2005. Režissöör Rein Kotov. Giid Stanislav.

dest koosnev kapell, kellest tuiskab rõõmuhõisetega mööda omaaegse vabariikliku tähtsusega Otu Triinu nimelise tola seaduslik järeltulija või sohikloon. Ometigi jäi mulle tema eksistentsi süvähendus mõnevõrra arusaamatuks.

Linateose protagonistidena esinevad töökohustusi täitvad noored giidid **Stanislav** ja **Merike**, venelane ja eestlanna. Hea näide integratsioonist, kuigi nad istuvad erinevates bussides. Emakeele kõrval eesti ja inglise keelt valdav Stanislav tutvustab end reisiseltskonnale semulikult Stasina (ameeriklastele näiteks imponeerivad nimelühendid) ning ekskursioon hakkabki pihta. Maa väiksuse kohta teatatakse, et elanike arv on 1,5 miljonit, mis on loomulikult juba ammu vananenud andmed (tegelikult vaevalt 1 350 000 elavhinge). Noormees on hästi praktiline: internatsionaalsele kooslusele seletatakse kohaliku tänava-kaubanduse eripärasid ning võlusid, samuti dollari, krooni ja euro kurssi. Üks sümpaatne ja hästi kõbus ameerika vanapaar arutab omavahel: „Mis asi see euro ikka on?“ Toompeal köitis kõikide tähelepanu Aleksander Nevski katedraal, Riigikogu hoone ainult vilksatas. Eespool mainitud abielupaar tuli üsna loogilisele järeldusele tugevatest vene mõjudest siinmail.

Näidates kaugelt saabunud uudistajatele Tallinna toomkirikus asuvat meresõitja **Adam Johann von Krusenster- ni** hauamärki, teatab Stas uhkelt viimase poolt juhitud ümbermaailmareisist. Ainult aastaarvuga veidi eksib, mitte 1805–1806, vaid hoopis 1803–1806 peab olema! Seevastu vene kirjandusklassiku **Aleksandr Sergejevitš Puški- ni** vaarisa **Hannibali** kohta käiv informatsioon on igati korrektne. Tubli! Ja Eesti pilt kujunes kõigiti lõimuvalt, kus klassikute kõrval andis omapoolse vägeva panuse pajatus Kalevipojast ja Lindast ning Kalevi piimašokolaadist. Aeg-ajalt Stas nagu satub segadusse

ning küsib: „Ega te minu üle ei naera?“

Merikese marsruudi valikut iseloomustaksin rohkem rahvuslikuna kui Stasi oma. Suundutakse Lauluväljakule. Teel tutvustab giid eesti keele üldaluseid ning eestlaste lähimaid sugulasi. Tema Eesti elanikkonna suuruse hinnangud on mõnevõrra täpsemad: 1,4 miljonit. Rahvusküsimuses haarab tütarlaps kohe härjal sarvist: venelaste avaldused nende diskrimineerimisest on selgelt valed; eestlased tahavad kõigest, et siin elavad inimesed kõneleksid eesti keelt. Riigikeelt vabalt valdava nn muulasena sõandaksin enda elukogemusele tuginedes siiski oponeerida – probleem ei ole ainult keeleoskuses. Kuid eetilisel mugavam on see taandada eelkõige umbkeelsusele.

Kotov jäädvustab ka toredaid detaile, nagu: „Kas saab bussis sisse lülitada konditsioneer?“ või: „Kas tualett tuleb?“ või hoopis supertoreda mõtiskluse: „See paistab olevat mingi joomatänav, nojah, midagi nad peavad ju teenima.“ Filmi lõpus võtab seesama mõtteerk ameerika abielupaar oma Eesti muljed kokku vaimustunud tõdemusega meie väikese vabariigi uskumatult kiire edasimineku kohta.

Kuid missugune võiks olla dokumentaalfilmi looja Rein Kotovi enda suhtumine Eestimaa tutvustamise kvaliteeti? Ehk seda võib hoomata aeg-ajalt kõlavast ühest nõukogudeaegsest lüüri- lise estraadimeloodiast, mille refräänis on muu hulgas järgmised sõnad: „...aga see pole see, pole see...“. Ja eestlasest prükkari arutelu sugulusest **Peeter Suurega**. Hm...

P. S. Austatud Merike ja Stanislav. Käesolevate ridade autor on teatavas mõttes teie kolleeg, kuid ma juhin reisi- gruppe välismaal – Egiptuses ja Kreekas. Seega – *milosti prosim!*